

MILUPA

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2005. május 12. *

A C-542/03. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesfinanzhof (Németország), a Bírósághoz 2003. december 23-án érkezett, 2003. november 18-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Hauptzollamt Hamburg-Jonas**

és

a **Milupa GmbH & Co. KG**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas (előadó) tanácselnök, A. La Pergola, J.-P. Puissochet, U. Löhmus és A. Ó Caoimh bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: P. Léger,
hivatalvezető: R. Grass,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Milupa GmbH & Co. KG képviselőjében H. Wrobel és F. Boulanger Rechtsanwälte,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében G. Braun, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az 1996. február 7-i 229/96/EK bizottsági rendelettel (HL L 30., 24. o.) módosított, a Szerződés II. mellékletében (jelenleg, módosítást követően EK I. melléklet) nem szereplő áruk formájában exportált egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó export-visszatérítési rendszer alkalmazásának közös részletes szabályairól, valamint az e visszatérítések összegének megállapítására

szolgáló szempontokról, 1994. május 30-i 1222/94/EK bizottsági rendelet (HL L 136., 5. o., a továbbiakban: 1222/94 rendelet) 7. cikke (1) bekezdése első albekezdése második mondatának, valamint (2) bekezdése első albekezdésének és (5) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.

- 2 A kérelmet a Hauptzollamt Hamburg-Jonas (a továbbiakban: Hauptzollamt) és a Milupa GmbH & Co. KG (a továbbiakban: Milupa) között nem a kiviteli nyilatkozatban feltüntetett friss fölözött tej, hanem fölözött tejsűrítmény felhasználásával előállított félkész keveréket tartalmazó termékek utáni export-visszatérítésre való jogosultság tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

A közösségi jogi háttér

A mezőgazdasági termékek feldolgozásával előállított egyes árucikkekre alkalmazandó kereskedelmi szabályokról szóló, 1993. december 6-i 3448/93/EK tanácsi rendelet (HL L 318., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 15. kötet, 230. o.)

- 3 E rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Árucikkek kivitele esetén a felhasznált és a Szerződés 9. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő mezőgazdasági termékek az érintett ágazatok piacainak közös szervezéséről szóló rendeletekben meghatározott visszatérítésekre lehetnek jogosultak.

Nem adható export-visszatérítés az árucikkek előállítására felhasznált azon mezőgazdasági termékekre, amelyek nem tartoznak a szóban forgó árucikkek formájában exportált termékekre vonatkozó, export-visszatérítést előíró közös piaci szervezés hatálya alá.”

Az 1222/94 rendelet

- 4 E rendelet megállapítja azon, a Szerződés II. mellékletében nem szereplő áruk formájában exportált egyes feldolgozott mezőgazdasági termékek kivételére vonatkozó visszatérítési rendszer alkalmazásának közös részletes szabályait, amelyek alaptermékeit a tej, tejtermékek, tojás, rizs, cukor vagy gabonafélék ágazata piacainak közös szervezéséről szóló egyik alaprendelet melléklete sorolja fel. A rendelet az A. mellékletében szereplő alaptermékekre, az ezek feldolgozásából származó, a B. vagy C. mellékletben szereplő termékekre és azon termékekre alkalmazandó, amelyeket e rendelet 1. cikkének (2) bekezdése a fenti két csoport valamelyikébe sorol.
- 5 Az 1222/94 rendelet A. mellékletében található többek között a „cukor illetve más édesítőanyag hozzáadása nélkül, porlasztásos szárítással előállított, 1,5 tömegszázaléknál kisebb zsírtartalmú és 5 tömegszázaléknál kisebb víztartalmú tejpor (2. TCS.)” című ex 0402 10 19 KN-kód alá tartozó termék.
- 6 Az 1222/94 rendelet 1. cikkének (2) bekezdése bizonyos termékeket egyéb termékeknek feleltet meg. Ennek megfelelően az 1995. december 18-i 2915/95

bizottsági rendelettel (HL L 305., 33. o.) módosított 1222/94 rendelet 1. cikke (2) bekezdése c) pontjának első francia bekezdése és f) pontjának első bekezdése ekként rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

- c) — a 0403 10 22, 0403 90 51, 0404 90 11 és 0404 90 31 KN-kód alá tartozó, sűrítetlen, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása nélküli, legfeljebb 0,1 tömegszázalék tejszírtartalmú tej és tejtermékek, fagyasztva is,

[...]

az A. mellékletben (2. TCS.) említett sovány tejpornak felelnek meg;

[...]

- f) a 0403 10 22 és 0403 10 26 közötti, a 0403 90 51 és 0403 90 59 közötti, illetve a 0404 90 11 és 0404 90 39 közötti KN-kód alá tartozó, por, granulátum vagy más szilárd alakúaktól eltérő, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása nélküli tej, tejszín és tejtermékek

[...]

i) a megfeleltetett termék szárazanyag-tartalmának zsírmentes részére vonatkozóan az A. mellékletben (2. TCS.) említett sovány tejpornak,

és

ii) a megfeleltetett termék tejszír részére vonatkozóan az A. mellékletben (6. TCS.) említett vajnak felel meg”.

7 Az 1222/94 rendelet 3. cikke tartalmazza a visszatérítés összegének kiszámításához figyelembe veendő alaptermék-mennyiségekre vonatkozó különböző rendelkezéseket. E cikk (2) bekezdésében többek között arról rendelkezik, hogy bizonyos körülmények között a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal megállapodva e mennyiségeket meg lehet határozni, akár a szóban forgó árucikkek gyártási szabályainak, akár az árucikkek adott mennyiségének a gyártása során egy meghatározott időszak alatt felhasznált termék átlagos mennyiségének segítségével.

8 Az 1222/94 rendelet 7. cikke ekként rendelkezik:

„(1) A 3665/87 rendelet alkalmazandó. Ezenfelül árucikkek exportja esetén az érintett félnek nyilatkoznia kell az árucikkek gyártása során a 3. cikk (2) bekezdé-

sének értelmében ténylegesen felhasznált alaptermékek, az azok feldolgozásából nyert termékek és az 1. cikk (2) bekezdésének értelmében a két kategória valamelyikének megfeleltetett termékek azon mennyiségéről, amelyekre a visszatérítést igényelni fogja, illetve amennyiben ezt a 3. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban határozták meg, utalnia kell erre az összetételre.

[...]

(2) Amennyiben az érdekelt fél nem állítja össze az (1) bekezdésben említett nyilatkozatot, illetve nem biztosítja a megfelelő információkat nyilatkozatának alátámasztására, akkor nem jogosult a visszatérítésre.

[...]

(5) A kivitelt igazoló okirat tartalmazza az exportált árucikkek mennyiségét és az (1) bekezdés első albekezdésében említett termékek mennyiségét, illetve a 3. cikk (2) bekezdése harmadik albekezdésének megfelelően meghatározott összetételre való utalást. Mindamellet, ha a (2) bekezdés második albekezdése alkalmazandó, az utóbbi mennyiségek helyébe az alaptermékeknek a D. melléklet 4. oszlopában feltüntetett, az exportált árucikkek analízise eredményeinek megfelelő mennyiségei lépnek.

[...]”

A mezőgazdasági termékekre vonatkozó export-visszatérítési rendszer alkalmazásának közös részletes szabályai megállapításáról szóló, 1987. november 27-i 3665/87/EGK bizottsági rendelet (HL L 351. o., 1. o.)

- 9) Az 1994. december 2-i 2945/94/EK bizottsági rendelettel (HL L 310., 57. o.) a jogosulatlanul fizetett összegek behajtása és a Bizottság szankciói tekintetében módosított 3665/87 rendelet (a továbbiakban: a 3665/87 rendelet) 3. cikkének (5) bekezdése ekként rendelkezik:

„A visszatérítési jogosultság megszerzése céljából a kivitelkor felhasznált okmánynak tartalmaznia kell a visszatérítés kiszámításához szükséges minden adatot, különösen:

- a) a termékek leírását az export-visszatérítési nomenklatúra szerint;
- b) a termékek nettó tömegét vagy, adott esetben, a visszatérítés kiszámításához használandó mértékegységben kifejezett mennyiséget;
- c) ha az a visszatérítés kiszámításához szükséges, az érintett termékek összetételét vagy az arra való hivatkozást.

Abban az esetben, ha a jelen bekezdés szerinti okmány a kiviteli nyilatkozat, annak a fentiek mellett a visszatérítési kódra utaló megjegyzést is fel kell tüntetnie.”

- 10 A 3665/87 rendeletnek az olyan exportra vonatkozó 11. cikke, amelyre nézve a 3. cikkben foglalt formai feltételek 1995. április 1-jétől teljesülnek, ekként rendelkezik:

„(1) Amennyiben megállapítják, hogy export-visszatérítés kifizetése céljából egy exportőr a jogosultat meghaladó visszatérítést igényelt, a szóban forgó export után járó visszatérítés a tényleges exportált termékekre járó összeg lesz, amelyet csökkenteni kell a következőkkel:

- a) az igényelt visszatérítés és a tényleges exportra vonatkozó visszatérítés közötti különbség fele;

- b) az igényelt visszatérítés és az abban az esetben járó visszatérítés közötti különbség kétszerese, amikor az exportőr szándékosan ad meg hamis információt.

A 3. cikk vagy a 25. cikk (2) bekezdése szerint megadott információból kiszámított összeget tekintik igényelt visszatérítésnek. [...]

Az a) pontban megállapított bírság nem alkalmazható:

[...]

- olyan esetekben, amelyekben az igényelt visszatérítés megfelel a 1222/94/EK rendeletnek, és különösen annak 3. cikke (2) bekezdésének, és kiszámítása egy meghatározott időszak során átlagos mennyiségek alapján történt;

[...]

(3) Az (1) bekezdés negyedik albekezdésében foglalt negatív összegre vonatkozó visszafizetési kötelezettség sérelme nélkül, a visszatérítés jogosulatlan kifizetése esetén a kedvezményezett köteles visszafizetni a jogosulatlanul kapott összeget — ideértve az (1) bekezdés első bekezdésének megfelelően alkalmazott valamennyi szankció összegét — a kifizetés és a visszatérítés között eltelt időre számított kamataival növelt értékben.

[...]”

A mezőgazdasági termékek export-visszatérítési nomenklatúrájának létrehozásáról szóló, 1987. december 17-i 3846/87/EGK bizottsági rendelet (HL L 366., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 7. kötet, 325. o.)

- 11 E rendelet a kombinált nomenklatúra alapján az export-visszatérítések céljából bevezeti a mezőgazdasági termékek nomenklatúráját.

12 A rendelet 3. cikkének szövege szerint:

„A visszatérítési-nómenklatúrát a Bizottság és a tagállamok a mezőgazdasági termékek export-visszatérítésére vonatkozó bizottsági intézkedések alkalmazására használják, és a numerikus kódokat az erre a célra előállított dokumentumokban kell feltüntetni.

[...]

A Bizottság az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* közzéteszi a minden év január 1-jétől alkalmazandó visszatérítési-nómenklatúra teljes változatát, ahogy az a mezőgazdasági termékek exportrendszerére vonatkozó rendelkezésekből [rendeletekből] következik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

13 1996-ban a Milupa a Szerződés II. mellékletében nem szereplő árucikket exportált Törökországba, és kérelme alapján export-visszatérítésben részesült. Kiviteli nyilatkozatában és a T 5 ellenőrző példányon az árucikk előállítója által nyújtott tájékoztatás alapján jelezte, hogy köztes terméként 0,05 tömegszázalék tejszírtartalmú fölözött tej felhasználásával előállított félkész keveréket használtak fel.

- 14 1996. decemberében a Milupa azt a tájékoztatást kapta, hogy a keverék 0,14–0,19 tömegszázalék tejszírtartalmú és 29,31 tömegszázalék zsírmentes szárazanyag-tartalmú főlözött tejszírtményből készült. 1997. január 22-i levelében a társaság közölte a Hauptzollamttal a javított adatokat. 1998. február 11-i és 12-i határozataiban a Hauptzollamt követelte a társaság részére megítélt export-visszatérítés visszafizetését.
- 15 A Milupa keresete nyomán a Finanzgericht Hamburg hatályon kívül helyezte a megtámadott határozatokat, amennyiben a Hauptzollamt a társaságtól követelte az export-visszatérítés azon összegének visszafizetését, amely akkor járt volna, ha az exportált árucikkek előállításuk során főlözött tejszírtményt használtak volna fel. Határozatának indoklásában előadta, hogy elegendő az, ha a kérelmező a lényegre tekintve tesz pontos nyilatkozatot. Abban az esetben, ha az exportált árucikkek előállításához felhasznált termékek jellege és e termékeknek a visszatérítés kérelmezője által feltüntetett tényleges jellege között az eltérés pusztán csekély mértékű, az export-visszatérítéshez fűződő jog teljes elvesztése nem arányos szankció, és a visszaélés megakadályozásának érdekében szükségtelen is, mivel a kérelmező pontos adatok esetén is gyakorlatilag ugyanolyan összegű visszatérítést kapott volna.
- 16 A Hauptzollamt felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. Ilyen feltételek mellett a Bundesfinanzhof akként határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A 229/96/EK bizottsági rendelettel módosított 1222/94/EK bizottsági rendelet 7. cikke (1) bekezdése első albekezdése második mondatát, (2) bekezdésének első albekezdését és (5) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy nem jogosult export-visszatérítésre a kérelmező, ha a szóban forgó árucikkek előállításuk során nem a

nyilatkozatában feltüntetett terméket használták fel, amely az 1222/94 rendelet 1. cikke (2) bekezdése c) pontjának első francia bekezdése értelmében az A. mellékletben (2. TCS.) szereplő sovány tejpork típusú tejpornak felel meg, hanem valamely más olyan terméket, amely zsírmentes szárazanyagtartalmát illetően az 1222/94 rendelet 1. cikke (2) bekezdése f) pontjának első francia bekezdése értelmében szintén az A. mellékletben (2. TCS.) szereplő sovány tejpork típusú tejpornak felel meg?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 17 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az 1222/94 rendelet 7. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy a jelen alapügy körülményei között a kérelmező nem jogosult export-visszatérítésre.

- 18 Mind a Milupa, mind a Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy egy exportőrtől nem lehet a teljes visszatérítést megtagadni. Azonban míg a Milupa szerint a 1222/94 rendelet 7. cikke nem zárja ki e visszatérítést, a Bizottság azt állítja, hogy a 3665/87 rendelet 11. cikke ezt előírja.

- 19 A Milupa különösen azt hangsúlyozza, hogy nyilatkozatában olyan terméket tüntetett fel, amely ugyanazon megfeleltetési szabály alá tartozik, mint az, amelyet ténylegesen felhasználtak, és a számára megítélt visszatérítés megközelítőleg megegyezett azzal az összeggel, amelyre jogosult volt. Állítása szerint ezért visszatérítési jogának fennmaradása nem ellentétes az 1222/94 rendelet 7. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével. A visszatérítés teljes megvonása nem lenne alkalmas és szükséges sem, valamint sértené az arányosság elvét.

- 20 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az 1222/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése első mondatának megfelelően a Szerződés II. mellékletében nem szereplő, az 1222/94 rendeletben felsorolt áruk formájában exportált egyes feldolgozott mezőgazdasági termékek kivételére vonatkozó visszatérítések tekintetében a 3655/87 rendelet alkalmazandó.
- 21 Az 1222/94 rendelet 7. cikke tartalmazza egyébként azon különös rendelkezéseket, amelyek az e rendeletben szereplő termékek jellegzetességeit figyelembe veszik. Ennek megfelelően a rendelet 7. cikke (1) bekezdésének második mondata kimondja, hogy az érintett félnek nyilatkoznia kell az árucikkek gyártása során a 3. cikk (2) bekezdésének értelmében ténylegesen felhasznált alaptermékek, az azok feldolgozásából nyert termékek és az 1. cikk (2) bekezdésének értelmében a két kategória valamelyikének megfeleltetett termékek azon mennyiségéről, amelyekre a visszatérítést igényelni fogja, illetve amennyiben ezt a 3. cikk (2) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban határozták meg, utalnia kell erre az össze-tételre.
- 22 Az 1222/94 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése szerint: „amennyiben az érdekelt fél nem állítja össze a [...] nyilatkozatot, illetve nem biztosítja a megfelelő információkat nyilatkozatának alátámasztására, akkor nem jogosult a visszatérítésre”. Azonban nem tűnik úgy, hogy a Milupa helyzete megfelelt az e rendelkezésben vázolt tényállásnak.
- 23 Ezzel szemben az 1222/94 rendelet jelen ítélet 20. pontjában hivatkozott 7. cikke (1) bekezdése első mondatának megfelelően alkalmazandó 3665/87 rendelet 11. cikke (1) bekezdésének szövege szerint az e rendelkezés által előírt szankciók akkor alkalmazandók, „amennyiben megállapítják, hogy export-visszatérítés kifizetése céljából egy exportőr a jogosultat meghaladó visszatérítést igényelt”. Ezen egyértelmű szöveg semmilyen utalást nem tartalmaz az 1222/94 rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében szereplő megfeleltetési szabályokra.

- 24 Mindazonáltal az 1222/94 rendelet 7. cikke tartalmaz ugyan bizonyos különös rendelkezéseket, amelyek az e rendeletben szereplő termékek jellegzetességeit figyelembe veszik, ki kell azonban emelni, hogy — ami e rendelkezésnek az alapügyben történő alkalmazását illeti — ezek egyike sem mond ellent a 3655/87 rendelet 11. cikkének.
- 25 A 3665/87 rendelet 11. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének negyedik francia bekezdése kimondja, hogy az e cikkben foglalt szankció nem alkalmazható azokban az esetekben, amikor a visszatérítési kérelem megfelel az 1222/94 rendeletben foglaltaknak. E rendelkezésből tehát az következik, hogy a szóban forgó szankció akkor alkalmazható, ha a jogos visszatérítést meghaladó összegre vonatkozóan az 1222/94 rendelet szerint benyújtott visszatérítési kérelem nem felel meg az e rendeletben foglaltaknak.
- 26 Ami az arányosság elvének fényében annak megítélését illeti, hogy ugyanezen szankciót alkalmazni kell-e arra az exportőrre is, aki — anélkül hogy mulasztást követett volna el — a neki járó visszatérítésnél nagyobb összegű visszatérítést kért, a Bíróság már kimondta, hogy e szankció nem ellentétes az arányosság elvével, mivel azt nem lehet sem a közösségi szabályozás által kitűzött cél, nevezetesen a szabálytalanságok és visszaélések elleni küzdelem megvalósítására alkalmatlannak, sem az e cél eléréséhez szükséges mértéket meghaladónak tekinteni (a C-210/00. sz. Käserei Champignon Hofmeister-ügyben 2002. július 11-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-6453. o.] 68. pontja).
- 27 Úgy kell tehát válaszolni a feltett kérdésre, hogy a 229/96/EK bizottsági rendelettel módosított 1222/94/EK bizottsági rendelet 7. cikke (1) bekezdése első albekezdése második mondatát, (2) bekezdésének első albekezdését és (5) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az exportőr, aki export-visszatérítési kérelmében a szóban forgó árucikkek előállításánál során használt olyan terméket tüntetett fel, amely e rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében az A. mellékletben (2. TCS.) felsorolt sovány tejpornak felel meg, míg valójában valamely más olyan termék felhasználására került sor, amely ugyanezen rendelkezés értelmében szintén a sovány tejpornak felel meg, export-visszatérítésre jogosult, amely az adott esetben a 2945/94 rendelettel módosított 3665/87 rendelet 11. cikkének megfelelően módosítható.

A költségekről

- 28 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a nemzeti bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A 229/96/EK bizottsági rendelettel módosított, a Szerződés II. mellékletében nem szereplő áruk formájában exportált egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó export-visszatérítési rendszer alkalmazásának közös részletes szabályairól, valamint az e visszatérítések összegének megállapítására szolgáló szempontokról szóló, 1994. május 30-i 1222/94/EK bizottsági rendelet 7. cikke (1) bekezdése első albekezdése második mondatát, (2) bekezdésének első albekezdését és (5) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az exportőr, aki export-visszatérítési kérelmében a szóban forgó árucikkek előállítása során használt olyan terméket tüntetett fel, amely e rendelet 1. cikkének (2) bekezdése értelmében az A. mellékletben (2. TCS.) szereplő sovány tejpornak felel meg, míg valójában valamely más olyan termék felhasználására került sor, amely ugyanezen rendelkezés értelmében szintén a sovány tejpornak felel meg, export-visszatérítésre jogosult, amely adott esetben az 1994. december 2-i 2945/94/EK bizottsági rendelettel a jogosulatlanul fizetett összegek behajtása és a Bizottság szankciói tekintetében módosított 3665/87 rendelet 11. cikkének megfelelően módosítható.

Aláírások